

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 450-01-6/2018/6 EPA 210-VIII
Ljubljana, 23. 1. 2019

Državni svet Republike Slovenije je na 14. seji 23. 1. 2019, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

Mnenje

k Letnemu poročilu o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije in Slovenskega državnega holdinga - SDH za leto 2017

Državni svet **se je seznanil** z Letnim poročilom o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije in Slovenskega državnega holdinga - SDH za leto 2017, ki ga je v obravnavo predložil Slovenski državni holding.

Kot izhaja iz predloženega letnega poročila, je skupna vrednost kapitalskih deležev v 91 družbah, ki jih upravlja Slovenski državni holding (SDH) in so v neposredni lasti Republike Slovenije in SDH, koncem leta 2017 znašala 10,9 milijarde evrov. Čista dobičkonosnost lastniškega kapitala vseh kapitalskih naložb države je porasla na visokih 6,5 %. Pri tem je zaradi vpliva enkratnih dejavnikov (izplačilo visoke dividende pri NLB d.d. in višje od načrtovane dividende pri Telekomu Slovenije d.d.) treba opozoriti na prilagojenost kazalnika dividendnost kapitala skupnega portfelja, saj je bilo ob neupoštevanju vpliva enkratnih dejavnikov iz naslova lastništva kapitalskih naložb v lanskem letu zbranih 266,8 milijona evrov, dejansko pa je bilo prejetih za 487,3 milijona evrov dividend. V prihodnosti tako visokih izplačil dividend, ne glede na izvajano dividendno politiko, ni moč pričakovati.

Državni svet povzema nekatera dodatna vprašanja in pojasnila, podana ob obravnavi letnega poročila na pristojni Komisiji Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki so se nanašala na delovanje SDH v lanskem letu:

- Na pripombo o predolgem časovnem zamiku priprave in obravnave letnega poročila šele koncem leta za preteklo leto 2017 je bilo pojasnjeno, da so revidirani računovodski izkazi gospodarskih družb, glede na zakonske roke na razpolago šele s koncem avgusta, tako da SDH poročilo s številčnimi prikazi poslovanja gospodarskih družb ne more pripraviti ažurneje, zato tudi takšen zamik pri predložitvi letnega poročila, v Zakonu o SDH pa je določen rok za predložitev letnega poročila do konca oktobra.

- Glede smernic pri vodenju dividendne politike se Državnemu svetu zastavlja vprašanje, na kakšen način SDH pri svojih odločitvah zagotavlja ravnotežje med skrbjo za razvoj tistih gospodarskih družb, s katerimi deleži upravlja in potrebami ter zahtevami lastnika, torej države, po dodatnih sredstvih, zbranih iz naslova dividend. Odgovorjeno je bilo, da je splošno vodilo na področju politike dividend zagotavljanje ravnotežja v razmerju 50:50, pri čemer pa se to razmerje lahko prilagaja in je odvisno od razvojnih načrtov posameznih družb iz portfelja SDH.
- Ali je SDH v lanskem letu Vladi kot skupščini SDH predlagal prodajo NLB d.d.? Pojasnjeno je bilo, da je uprava SDH Vladi predlagala prodajo banke v določenem cenovnem razponu, ki pa ga Vlada ni sprejela.
- Iz letnega poročila izhaja, da bodo do leta 2020 strateške in pomembne naložbe s SDH prenesene na Republiko Slovenijo, SDH pa bo po tem prenosu razpolagal zgolj s portfeljskimi naložbami, ki bodo namenjene poplačilu obveznosti iz denacionalizacijskih postopkov. Državni svet je zanimalo, kakšen bo način dela in iz katerih virov se bo financiral SDH po tem obdobju, ko se bo obseg nalog SDH domnevno občutno skrčil, ostal pa bo tudi brez večjega dela prihodkov iz dividend. Odgovorjeno je bilo, da se SDH kot upravljavcu naložb, aktivnosti in tudi obseg dela po letu 2020 ne bo bistveno spremenil. Za zagotavljanje kvalitetnega upravljanja in potrebne neodvisnosti pri delu pa grede razmišljanja glede virov za delovanje SDH v smeri uvedbe upravljavskega nadomestila.
- Strategija trajnostnega razvoja turizma nalaga SDH številne naloge v zvezi s konsolidacijo in poslovnim prestrukturiranjem turističnih družb. Kakšno je stališče SDH glede nakazanih namer države po krepitvi njene lastniške vloge na turističnem segmentu? V SDH zagovarjajo na tem področju racionalni pristop, po katerem bi se na enem mestu konsolidiralo in po potrebi saniralo turistične družbe - tudi z vložkom dodatnih sredstev (kot na primer s sredstvi za investicije, ki jih daje regiji na razpolago EBRD), po poteku tega procesa pa bi se družbe skupaj ali posamično skušale prodati na trgu. S tem bi sledili viziji SDH, po kateri naj država ne bi upravljala družb s področja turizma kot strateško naložbo.
- V zvezi s turistično strategijo, Državni svet opozarja na problem delovne sile, tako v turističnem, kakor tudi v trgovinskem delu. Ti področji nujno potrebujeata aktivnejši odnos države do naraščajoče problematike izobraževanja in zaposlovanja, ki bo omogočal, da se dolgoročno zagotovi zadostno število kvalitetnega kadra v teh delih gospodarstva.
- Kot izhaja iz navedb v poročilu, se je čisti poslovni izid gospodarskih družb iz segmenta turizma in gospodarstva, ki je v neposrednem lastništvu Republike Slovenije v letu 2017 glede na prejšnje leto bistveno znižal in precej odstopa od ostalih segmentov. Državnemu svetu se zastavlja vprašanje o vzrokih za ta upad. Dano je bilo pojasnilo, da je na slabši rezultat vplivalo oblikovanje rezerv v Telekomu d.d. v letu 2017, močan vpliv na poslovni izid celotnega segmenta pa je

imel tudi enkratni dogodek v povezavi s prisilno poravnavo Save d.d. v letu 2016 ter posledicami tega na njeno nadaljnje poslovanje.

- Kakšni so cilji, strategija in predvideni ukrepi, ki jih SDH predvideva na energetske področju ter v družbah, s katerimi upravlja. V tem okviru je Državni svet zanimal vpliv SDH, da s svojimi priporočili vpliva na odločanje o sistemu cen za oblikovanje naftnih derivatov ter ali se predvideva določen pozitiven premik v totem načinu oblikovanja cen, saj utegnejo sicer naftne družbe ob tako reguliranih cenah zaiti v težave. Odgovorjeno je bilo, da so donosi na energetske področju v veliki meri odraz velike nihajnosti cen električne energije na trgu. Stroške električne energije opredeljujejo zunanji dejavniki, kot npr. hidrološke razmere, odvisni pa so tudi od trenutno veljavne regulative (npr. omrežninski akt). Da bi zagotavljali stabilne pogoje in uspešno poslovanje področja energetike, bodo potrebni nadaljnji naporji za večjo optimizacijo stroškov in racionalizacijo. Glede politike cen na področju naftnih derivatov je bilo pojasnjeno, da so pristojnosti SDH tu izredno omejene.

Alojz Kovšca
predsednik